

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY) lausunto koskee Saavutettavuuskirjasto Celian yhdistämisestä Kansallisarkistoon. HYY tunnistaa tarpeen yhtenäistää ja selkeyttää opetus- ja kulttuuriministeriön hallintoa, mutta on huolissaan hallituksen esityksen vaikutuksista kirjaston toimintaan ja lukemisesteisten korkeakouluopiskelijoiden opiskelumahdollisuuksiin. Eurostudent VII -tutkimuksen (2023) mukaan jopa kolmasosa korkeakouluopiskelijoista on osaopiskelukykyisiä. Tähän ryhmään kuuluu muun muassa näkövammaisia sekä neuroepätyypillisiä korkeakouluopiskelijoita, jotka tarvitsevat Saavutettavuuskirjasto Celian palveluita, kuten saavutettavia opiskelumateriaaleja ja neuvontaa. Celia muun muassa osallistuu saavutettavien pääsykokeiden järjestämiseen ja tuottaa saavutettavia opiskelumateriaaleja Helsingin yliopiston opiskelijoille.

Hallituksen esityksessä Saavutettavuuskirjasto Celialle ei ole merkitty omaa rahoitusta. Tämä voi johtaa kirjaston toimintojen supistumiseen, jos rahoitusta ei kohdenneta suoraan Saavutettavuuskirjastolle. Palvelujen supistaminen uhkasi hallituksen tavoitetta sujuvista opinnoista ja osaamistason nostosta. Saavutettavuuskirjaston materiaalit ja asiantuntijuus mahdollistavat lukemisesteisten korkeakouluopiskelijoiden opintojen etenemisen sekä saavutettavimmat valintakokeet. Jos Celian palvelutaso heikkenee, opiskelijoiden opintoajat voivat pidentyä ja lukemisesteisten nuorten mahdollisuus hakeutua korkeakouluopintoihin laskea. Saavutettavuuskirjastolle tulee jatkossakin korvamerkitä oma rahoitus valtion budjetissa, jolla taataan Celian toimintaedellytykset.

Lisäksi HYY esittää huolensa esitetyistä muutoksista, jotka koskevat Saavutettavuuskirjasto Celian toimintaa. Yhdistymisen jälkeen Saavutettavuuskirjastolla ei enää olisi johtokuntaa, jossa nykyään ovat edustettuina muun muassa vammaisjärjestöt. Tämä heikentää sidosryhmien vaikutusmahdollisuuksia heitä koskeviin asioihin ja näin ollen myös saavutettavuuden edistämistä yhteiskunnassa. HYY toivoo, että johtokunta ja sen edustavuus säilytettäisiin myös yhdistämisessä.

Kymäläinen Mikko
Helsingin yliopiston ylioppilaskunta